

Kinesiske gambling tokens i perlemor

I tidernes løb har forskellige kulturer anvendt forskellige kuriøse betalingsmidler. Tænk bare på kauri-muslingen, der i virkeligheden var en art snegl, som blev hentet på Maldiverne, og i århundreder benyttet som betalingsmiddel på blandt andet Guldkysten i Afrika. Et andet eksempel er de såkaldte bådmønter i bronze fra Laos og de øvrige regioner ved Mekongflodens delta. Men der findes mange andre fysiske betalingsmidler udover det vi normalt kender som mønter – og her handler det om kinesiske tokens i perlemor, som er repræsenteret på april måneds salgsliste med ikke færre end 30 ”perlemorsmønter” eller rettere **tokens, som lot nr. 105**.

Kinesiske kunsthåndværkere blev allerede i 1800- og 1900-tallet kendte over det meste af Verden for deres fremragende udskæringer i jade, elfenben og træ samt ypperlige udskæringer i perlemor i hvert fald siden 1700-tallet.

Gennem 1700- og 1800-tallet fandt kinesiske kulturgjenstande vej til Europa som superkargo, dvs. skibslast ud over det sædvanlige, idet især skibskaptajner og øvrige skibsofficerer hjemførte sådanne genstande som en del af deres forhyring.

Nogle af de mindre kendte kulturgjenstande var ”gambling tokens”, som blev skabt af perlemor fra østers. Disse blev ofte udført på bestilling som eksempler på kinesiske spisesæt, som i en længere periode var temmelig populære – først i Kina, og siden i Storbritannien.

”White gambling” som det kaldtes var et populært tidsfordriv i Kina, men spil om penge var ulovligt i England, og således også for briterne mens de var koloniherrer i eksempelvis Hong Kong. Alligevel blev gambling tokens i perlemor yderst populære i den britiske elite. At kortspil var uhyre populært er der ingen tvivl om. Til gengæld findes der ikke megen dokumentation for, at det også blev almindeligt at spille om penge, men det vil nok ikke ramme helt ved siden af skiven at antage, at hasardspil ikke var ligefrem usædvanligt!

Frembringelsen af disse kunstfærdige arbejder var således en del af en mørkere historie som kun de færreste dengang kendte til.

Under alle omstændigheder er disse tokens i perlemor fascinerende eksempler på kinesernes imponerende færdigheder i at fremstille kulturgjenstande som stadig kan gøre indtryk på de fleste. Billeder af lot nr. 105 findes på midteropslaget i nærværende hefte.

Til orientering bør anføres at nu afdøde numismatikere og humorister mm. I et af sine utallige hefter om forskellige betalingsmidler, også har skrevet om perlemor. Har man interesse i yderligere studier af emnet, vil jeg anbefale et besøg på et vore mange udmærkede biblioteker.

Aage Rye A